

Skarver og bundgarn

Bortskræmning og
afværgeforanstaltninger ved
faststående fiskeredskaber

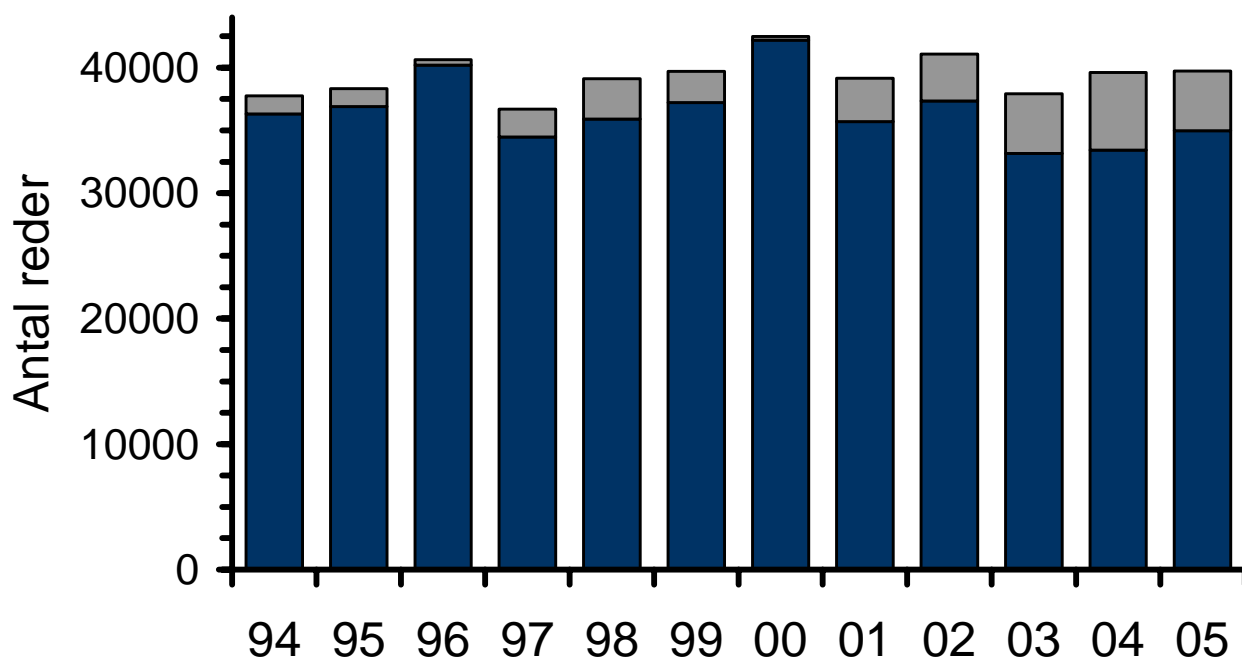

Skarver i Danmark

I Danmark er lavvandede og kystnære havområder meget udbredte. De lavvandede områder langs kysten giver sammen med en række søer gode levevilkår for skarver og andre vandfugle. Danmark er et vigtigt yngleområde for den europæiske bestand af arten mellemskarv. Danmark har derfor et særligt ansvar for at beskytte skarven og dens levesteder.

Gennem mere end ti år har antallet af skarver, der forsøger at yngle i Danmark, ligget ret stabilt på knap 40.000 par. Hovedparten af de danske skarver tilbringer kun halvdelen af året i Danmark. De ankommer i februar-april og trækker bort igen i august-november for at overvintre i Mellemeuropa og langs Middelhavets kyster. Et skarvpar får normalt 1-2 unger på vingerne i en sæson. Herudover er der altid et antal unge, ikke-ynglende skarver i de danske farvande.

Figuren viser antal skarvredere i Danmark. De med gråt markerede reder er blevet olieret for at forhindre klækning (DMU, 2005).

Skarven lever af fisk

Skarver lever næsten udelukkende af fisk. Skarvernes fødeindtag svinger henover sæsonen fra 200g til 700g om dagen, størst i maj-juni, hvor skarverne har unger.

Skarven fanger især fisk under 20 cm og først og fremmest de fisk, som forekommer i størst antal, og er lettest at fange. Føden varierer derfor meget med årstid og område.

Skarvernes skader på fiskeredskaber og fangster er mest udtalte i forbindelse med anvendelse af åbne bundgarn, pæleruser og kasteruser. I bundgarnene jager skarver fiskene rundt i fanggården, og en del af fangsten bliver enten taget eller skambidt. Fiskernes erfaringer er, at en del af eller hele den resterende fangst kan blive ødelagt dels ved skambidning, dels ved at fiskene dør af udmattelse, stress eller som følge af kollision med nettet.

Ruser kan ifølge fiskernes oplysninger rives i stykker af fuglene, hvorved hele eller en del af fangsten undslipper.

Undersøgelser af skarvens fourageringsadfærd i bundgarn har vist, at fangst af fisk sker efter en forudgående jagt under vandet.

Forvaltningsplan

Forvaltningsplanen fra 2002 giver rammerne for den danske skarvforvaltning. Planen har som overordnet målsætning at sikre, at skarven ikke forårsager uacceptable skader for fiskeriet samtidig

med at der tages hensyn til skarvens beskyttelse og overlevelse som dansk ynglefugl. Regulering med henblik på at undgå at der dannes nye store skarvkolonier og at forhindre den danske ynglebestand i at vokse er elementer i planen. Det er imidlertid hverken på kort sigt muligt eller foreneligt med vore internationale forpligtelser at reducere antallet af skarver i danske farvande i et omfang, der effektivt vil reducere konflikterne med fiskeriinteresserne.

Erfaringer viser at omfanget af de skader

skarverne forårsager på fangster i bundgarn kan reduceres ved at anvende redskaber der vanskeliggør skarvernes fangst af fisk eller ved bortskræmning/regulering af skarver ved bundgarnene.

Spærrenet og overdækning

Undersøgelser har vist, at lodrette spærrenet i bundgarnets fanggård og overdækning af bundgarn kan have en væsentlig reducerende effekt på de skader skarver forårsager i bundgarn. Anvendelse af disse afværgeforanstaltninger er imidlertid ekstra arbejdskrævende, effekten varierende og i visse situationer er garnet mindre fangende end "normale" bundgarn.

Danmarks Fiskeriforening ved Allan Buch (Tlf: 64 41 60 01 / 20 46 16 01, E-mail: allan.buch@middelfart.dk) har deltaget i flere forsøg med afværgeforanstaltninger og er interesseret i fortsat at indsamle erfaringer om effekt og anvendelse.

Regulering ved bundgarn

Ejere af faststående, fiskende redskaber må regulere (beskyde) skarv i perioden 1. august til 31. marts indenfor en afstand af 1 km fra redskabet.

Regulering i ynglesæsonen fra 1. april til 31. juli kræver tilladelse fra Skov- og Naturstyrelsen.

På fiskeriterritoriet må regulering kun finde sted i områder, hvor der er fri jagtret. Erhvervs- og bierhvervsfiskere vil som hovedregel få dispensation til beskydning af skarv ved faststående redskaber i reservater efter de generelle regler.

Regulering kan kun foretages af personer, der er fyldt 18 år og som er i besiddelse af gyldigt jagttegn.

Et faststående redskab omfatter: bundgarn, pæleruse og kasteruse. Ejere af faststående redskaber omfatter: erhvervsfiskere, bierhvervsfiskere og fritidsfiskere.

Regulering må foretages fra motordrevet fartøj, som højst må fremføres med en hastighed af 18 km i timen (ca. 9,7 sømil i timen). Ejere af faststående redskaber kan skriftligt bemyndige en eller flere personer til at foretage reguleringen.

Lokale strandjægere har i nogle områder hjulpet lokale fiskere med regulering af skarv. Per Clausen, Danmarks Jægerforbund (Tlf. nr.: 59 43 24 14, E-mail: per@strandjagt.info) kan kontaktes for flere oplysninger og eventuel kontakt til strandjægere.

Hvordan får man en tilladelse

Tilladelser kan søges hos Skov- og Naturstyrelsens vildtkonsulenter på statsskovdistrikterne. Her kan man også henvende sig hvis man har behov for vejledning.

Ansøgningen skal sendes til det lokale statsskovdistrikt.

Bornholms Statsskovdistrikt
Rømersdal, Ekkodalsvej 2
3720 Åkirkeby
Tlf. 56 97 40 06
e-mail: bornholm@sns.dk

Buderupholm Statsskovdistrikt/
Landsdelscenter Nordjylland/
Mosskovgård, Møldrupsvej 26
9520 Skørping
Tlf. 98 39 10 14
e-mail: buderupholm@sns.dk

Falster Statsskovdistrikt/
Landsdelscenter Storstrøm
Egehus, Hannenovvej 22, Tingsted
4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 43 90 13
e-mail: falster@sns.dk

Feldborg Statsskovdistrikt
Feldborggård, Bjørnkærvej 18
7540 Haderup
Tlf. 97 45 41 88 Fax 97 45 40 13
e-mail: feldborg@sns.dk

Frederiksborg Statsskovdistrikt/
Landsdelscenter Nordsjælland/
Ostrupgård, Gillelejevej 2B
3230 Græsted
Tlf. 48 46 56 00
e-mail: frederiksborg@sns.dk

Fussingø Statsskovdistrikt
Tingtofte, Vasevej 7, Fussingø
8900 Randers
Tlf. 86 45 45 00
e-mail: fussingoe@sns.dk

Fyns Statsskovdistrikt/
Landsdelscenter Fyn
Sollerupgård, Sollerupvej 22, Korinth
5600 Fåborg
Tlf. 62 65 17 77
e-mail: fyn@sns.dk

Gråsten Statsskovdistrikt
Egene, Feldstedvej 14
6300 Gråsten
Tlf. 74 65 14 64
e-mail: graasten@sns.dk

Haderslev Statsskovdistrikt
Ulfshus, Christiansfeldvej 69
6100 Haderslev
Tlf. 74 52 21 05
e-mail: haderslev@sns.dk

Jægersborg Statsskovdistrikt
Boveskovgård, Dyrehaven 6
2930 Klampenborg
Tlf. 39 97 39 00
e-mail: jaegersborg@sns.dk

Klosterhedens Statsskovdistrikt
Sønderby, Gl. Landevej 35, Fabjerg
7620 Lemvig
Tlf. 97 81 00 33
e-mail: klosterheden@sns.dk

Kronborg Statsskovdistrikt
Julebækshøj, Bøssemagergade 81
3150 Hellebæk
Tlf. 49 70 90 90
e-mail: kronborg@sns.dk

Københavns Statsskovdistrikt
Syvstjernen, Fægyden 1
3500 Værløse
Tlf. 44 35 00 35
e-mail: koebenhavn@sns.dk

Lindet Statsskovdistrikt/
Landsdelscenter Sydjylland
Skovridervej 1, Lindet
6510 Gram
Tlf. 74 82 61 05
e-mail: lindet@sns.dk

Nordjyllands Statsskovdistrikt
 Sct. Laurentiivej 148-150
 9990 Skagen
 Tlf. 98 44 19 11
 e-mail: nordjylland@sns.dk

Odsherred Statsskovdistrikt
 Mantzhøj, Ulkerupvej 1
 4500 Nykøbing Sj.
 Tlf. 59 32 80 16
 e-mail: odsherred@sns.dk

Oxbøl Statsskovdistrikt
 Åholt, Åholtvej 1
 6840 Oksbøl
 Tlf. 76 54 10 20
 e-mail: oxboel@sns.dk

Randbøl Statsskovdistrikt
 Gjøddinggård, Førstballevej 2
 7183 Randbøl
 Tlf. 75 88 31 99
 e-mail: randboel@sns.dk

Silkeborg Statsskovdistrikt/
 Landsdelscenter Midtjylland
 Vejlbø, Vejlsøvej 12
 8600 Silkeborg
 Tlf. 86 82 08 44
 e-mail: silkeborg@sns.dk

Thy Statsskovdistrikt
 Søholt, Søholtvej 6
 7700 Thisted
 Tlf. 97 97 70 88
 e-mail: thy@sns.dk

Denne folder er udsendt af Skov- og Naturstyrelsen i august 2008

Fotos: Florian Möllers (forside: skarv, s. 4: oliering af skarvæg),
Henrik Lykke Sørensen (s. 3: bundgarn med skarv, bagside:
bundgarn uden skarv)

Yderligere information om skarver i Danmark kan findes på
www.skovognatur.dk
og
www.dmu.dk